

Lunds Universitet

Statsvetenskapliga institutionen

STVA23

Handledare: Barbara Magalhaes Teixeira

Vårterminen 2023

LUNDS
UNIVERSITET

Svensk rapportering av de flyendes flykt

En komparativ narrativanalys av svensk massmedias rapportering kring syriska flyktingar 2015 och ukrainska flyktingar 2022

Abstract

Syftet med vår studie har varit att redogöra för svensk massmedias rapportering kring flyktingsituationerna kopplat till Syrienkriget 2015 samt Ukrainakriget 2022. Studien ämnade att belysa likheter och skillnader i narrativskapande i de respektive fallen. Genom användningen av ett teoretiskt ramverk baserat på orientalism, eurocentrism samt olika perspektiv på “vi och dom”, och en narrativanalytisk metod har två huvudsakliga narrativ identifierats. Det första narrativet var att de ukrainska flyktingarna framställs som fredliga och civiliserade, i kontrast till att syriska flyktingar framställs som ett hot och som terrorister. Det andra narrativet som identifierades rörde synen på hur flyktingarna antingen är gynnsamma eller en belastning för samhället. Där de ukrainska flyktingarna ses som gynnsamma för vårt samhälle medan de syriska ses som en belastning. Genom det teoretiska ramverket kan dessa narrativ som identifieras förstås som en förlängning av orientalismen, och “othering”. Att ukrainarna porträtteras på ett sätt, medan syrierna porträtteras på ett annat, går i linje med orientalismens samt eurocentrismens grundtankar. Studien har kunnat påvisa en upphöjd europeisk självbild som förmedlas vidare av svenska massmedia. Den här studien har bidragit till forskning kring medias narrativskapande kring flyktingar, och framförallt hur det narrativskapandet skiljer sig åt beroende på flyktingars ursprung.

Nyckelord: svensk media, flyktingar, Syrien, Ukraina, narrativ, orientalism, eurocentrism, rapportering.

Titel: Svensk rapportering av de flyendes flykt?

Författare: Gustav Zachrisson & Sven Blomberg, författad i Statsvetenskap, vid statsvetenskapliga institutionen, Lunds universitet, vårterminen 2023.

Antal ord: 7906

Innehållsförteckning

Abstract	1
1. Inledning	3
1.1 Syfte och frågeställning	4
2. Tidigare forskning	4
3. Teori	7
3.1 Orientalism	7
3.1.1 Konceptet Orienten	8
3.1.2 Individens - Vi och Dom	8
3.1.3 Teorier i linje med Orientalism	8
3.2 Eurocentrism	9
3.3 Sammantaget av vår teoretiska modell	10
4. Metod och Material	10
4.1 Metod - Narrativanalys	10
4.1.1 Narrativanalys	11
4.2 Material	12
4.2.1 Artiklar om flyktingsituationen 2015	13
4.2.2 Artiklar om flyktingsituationen 2022	13
4.3 Tillvägagångssättet för analysen av vårt material	14
5. Analys	15
5.1 Artiklar 2015	15
5.2 Artiklar 2022	15
5.3 Vi och dom	16
5.4 Terrorism och hot	17
5.5 Belastning för samhället	18
5.6 Ordval och metaforer	20
6. Slutsatser och diskussion	21
6.1 Slutsatser	21
6.2 Diskussion med tidigare forskning	22
7. Avslutande reflektioner	23
Referenser	25
Bilagor Syrien	30
Bilagor Ukraina	38

1. Inledning

– *Vi (Sverigedemokraterna) har alltid förespråkat flyktinghjälp i krisernas närområde. Den här gången är vi närområdet. - Jimmie Åkesson i SVT 2022.*

När Ryssland invaderade Ukraina i februari 2022 rasade den säkerhetspolitiska grunden som Europa kommit att bygga upp sedan Berlinmurens fall 1989. Politiker stod i TV och talade om *det första kriget i Europa sedan andra världskriget*, krisen var ett faktum. Invasionen medförde en osäkerhet kring den territoriella autonomiteten för samtliga länder i Rysslands omedelbara närvaro. Den osäkerheten är onekligen störst i det invaderade landet självt, i Ukraina. Enligt UNHCR [u.å] har, sedan kriget startat, över åtta miljoner Ukrainare flytt landets gränser och ytterligare sex miljoner är inhemska flyktingar från de östra delarna. De flyktingar som tagit sig iväg från landets gränser har landat i händerna på ett Europa som efter 2015 års flyktingkris tvingats revidera och omarbete sitt flyktingmottagande och de bestämmelser som handhar flyktingar och asylsökande. Ukrainarna har även landat i ett EU som har aktiverat Massflyktningsdirektivet för första gången någonsin efter dess antagande 2001.

Men Ukraina är inte ett EU-land, det är heller inte första gången sedan 2001 som EU upplevt en stor andel flyktingar som rör sig inom sina gränser. Ändå väljer man att aktivera direktivet denna gång. Men när kriget i Syrien tvingade miljontals människor på flykt, varav många tog sig till Europa, låg direktivet vilande, än oanvänt. Varför?

Flyktingfrågan har varit en het debatt i många delar av Europa länge, men det var extra påtagligt efter 2015, vilket definitivt gått att se även i Sverige. Därmed är det intressant att attityden mot flyktingar verkar annorlunda om man jämför ukrainska flyktingar med flyktingar från Syrien, vad är skillnaden? Hur märks den skillnaden?

Det är frågor som dessa som inspirerat och ligger till grund för den uppsats vi ska skriva. Uppsatsen kommer att vara disponerad enligt följande: Vi kommer att starta med att gå igenom analysens syfte och frågeställning. Efter det kommer vi att redogöra för vilka teorier vi kommer att använda för att driva analysen framåt. Analysen kräver därefter en metod och ett material

vilket är vad som kommer att redogöras för därefter. Under detta kapitel kommer vi även att redovisa det kodningsschemat som kommer utgöra det faktiska tillvägagångssättet för analysdelen av uppsatsen. Därefter följer analysen, som bygger på de bilagor som följer det kodningsschema som redovisats i punkt 3.3, men själva kapitlet avhandlar en analysdiskussion av vad vi hittat i artiklarna. Bilagorna finns längst bak i dokumentet. Avslutningsvis följer två kapitel med diskussion och reflektion.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att redogöra för svensk massmedias rapportering kring flyktingsituationerna kopplat till Syrienkriget 2015 samt Ukrainakriget 2022. Mer specifikt har uppsatsen i avsikt att belysa skillnader och likheter i narrativskapande i de respektive fallen. Genom att utifrån en narrativanalys granska artiklar från tre svenska nyhetsmedier och ställa resultaten i relation till teorin om orientalism och liknande teorier ämnar uppsatsen att ge förklaringar till eventuella likheter och skillnader i rapporteringen.

Den centrala frågeställningen för uppsatsen samt underfrågor är som följer:

- Vilka narrativ går att identifiera i svensk medias rapportering av flyktingar från Syrien samt Ukraina?
  - Vilka egenskaper tillskrivs flyktingar i studerade nyhetsartiklar, och hur kan de förstås?
  - På vilket sätt framgår övriga samhällets syn på flyktingarna i nyhetsartiklarna?

2. Tidigare forskning

I följande avsnitt kommer tidigare forskning som är relevant till föreliggande forskning att diskuteras. Detta inkluderar forskning kring massmedias rapportering om flyktingar, orientalism, eurocentrism samt tidigare arbeten som använt narrativanalys.

Trots att kriget i Ukraina är pågående och relativt nytt så har det redan forskats och skrivits mycket om konflikten. Det som ligger närmast i relevans till föreliggande uppsats är Sofia Carl

Christiansens och Wilma Elgs kandidatuppsats, "Spelar ursprung någon roll?". Uppsatsen undersöker, genom kvantitativ innehållsanalys, huruvida svensk medias gestaltning av flyktingar skiljer sig åt beroende på deras ursprung. Genom att analysera 140 artiklar från Aftonbladet och Dagens Nyheter från 2015 & 2022 visar undersökningen att det finns skillnader i rapporteringen där artiklar från 2015 var mer exkluderande och att gestaltningen var mer inkluderande 2022 (Carlsson Christiansen - Elg 2022). Slutsatserna är intressanta för föreliggande uppsats eftersom att vi tror oss finna skillnader i rapportering där ett mer negativt narrativ framträder i artiklar om flyktingar från Syrien än i artiklar om ukrainska flyktingar. Vår undersökning kommer fungera som ett bra komplement då vi undersöker artiklar från samma årtal genom en narrativanalys samtidigt som vi ställer resultaten mot ett teoretiskt ramverk där Edward Saids Orientalism teori utgör grunden. Detta kommer ge en annan infallsvinkel och kompletterande förklaringar och perspektiv. Undersökningen använder sig även av FN:s flyktingkonventionens definition av begreppet flykting som även kommer fungera som definition i föreliggande uppsats. Definitionen lyder följande; *"som flytt sitt land med anledning av en välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller politisk uppfattning, som befinner sig utanför det land, vari han är medborgare och som på grund av tidigare nämnd fruktan inte kan eller vill återvända till det landet"* (Sverige för UNHCR, u.å.-b).

Även Ipek Fekre undersöker i sin uppsats, "The European Refugee" (2023), svensk medias porträttering av ukrainska flyktingar. Undersökningen genomfördes genom en diskursanalys med ett teoretiskt ramverk baserat på; social konstruktivism, social representationsteori, orientalism och nyhetsvärden. Analysen kommer fram till att svensk media beskriver ukrainska flyktingar genom deras geografiska och kulturella koppling till Sverige och målar upp dem som några som förtjänar att komma till Sverige. Man använder orientalismen framförallt genom att lyfta fram infallsvinkeln kring "us" and "them" vilket vi även kommer att fokusera mycket på i kommande analysdel. Fekres slutsatser kommer kunna ställas mot föreliggande uppsats där även medias bild av syriska flyktingar undersöks och ställs i relation till bilden av ukrainska.

Utöver de två redan nämnda undersökningar så finns där ytterligare relevant forskning kring orientalism i koppling till massmedias rapportering om flyktingar och asylsökande. I sin artikel, "Constructing the refugee: Comparison between newspaper coverage of the Syrian refugee crisis

in Canada and the UK”, jämför Man Xu nyhetsbevakningen av den syriska flyktingkrisen i kanadensisk samt brittisk media. Man Xu lyfter fram hur media skapar en diskurs genom att rasifiera flyktingar på ett typ av offerskapande sätt, samt att det görs i linje med landets nationsbyggande samt dess aktuella invandringspolitik. Artikeln konstaterar även att vänsterorienterade tidningar tenderar att vara mer öppna för att ge flyktingarna “en röst” (Xu 2021). Slutsatserna som Xu drar går i linje med vad vi tror oss finna i vår egen undersökning vad gäller ett offerskapande. Vår uppsats kommer inte att undersöka skillnader mellan vänster-högerorienterade tidningar men kan komplettera Xus artikel genom att vi undersöker medias rapportering kring den ukrainska flyktingkrisen och att föreliggande uppsats har ett annorlunda teoretiskt ramverk.

I artiklarna, “White & welcome?” (Kapetanovic 2022) och “Sverige är fullt” (Davidsson & Heinerud 2016) , används orientalism som teori för att analysera medias rapportering och gestaltning av flyktingar. Kapetanovic undersöker dansk medias rapportering av ukrainska flyktingar medan Davidsson & Heinerud tittar på hur svensk media gestaltade flyktingsituationen 2015-2016. Davidsson & Heinerud påpekar att det är mer förekommande att flyktingar framställs som ett hot snarare än som ett offer. Slutsatsen dras med bland annat Saids tanke om västvärldens föreställda självbild av överlägsenhet gentemot östvärlden. Det blir ytterst relevant för vår undersökning då vi kommer kunna ställa det i direkt jämförelse med vår undersökning samtidigt som vi dessutom även tittat på den ukrainska flyktingsituationen. Dessutom kommer föreliggande uppsats kunnas ställas i relation med Davidsson & Heineruds undersökning gällande användningen av orientalism där teorin främst används för att analysera huruvida väst framställer flyktingar från östvärlden som stereotypiska efterslänrare.

Gällande Kapetanovics undersökning utgår den från liknande teoretiskt ramverk som föreliggande uppsats men genomför en kritisk diskursanalys av dansk medias rapportering istället för svensk media. Detta gör att vi kan utföra en jämförelse mellan våra slutsatser och belysa eventuella likheter och skillnader. Slutsatserna som Kapetanovic drar ligger i linje med vad vi tror oss finna genom vår undersökning. Hon argumenterar nämligen för att Ukrainska flyktingar framställs som “värdiga” asyl och beskydd av västvärlden på grund av hudfärg, kultur och geografisk närhet.

Genom att ha lyft fram relevant tidigare forskning så kan man se att det forskats en del på svensk medias rapportering av flyktingar från både Syrien och Ukraina. Det har även generellt forskats mycket kring medias flyktingrapportering där man genomfört analyser med Edward Saids tankar om orientalism som bakgrund. Det som dock tydligt går att se är att det finns en viss avsaknad av narrativanalytiska undersökningar på det aktuella ämnet.

En narrativanalytisk undersökning kring medias rapportering av flyktingar är Tilda Glaes uppsats, "De annorlunda Andra" (2013). Uppsatsen genomför en narrativanalys av nyhetsreportage från SVTs tv-sändningar från höst och vinter 2012. Som teoretiskt ramverk använder man sig av postkolonialism, orientalism samt diverse perspektiv på rasism. Undersökningen noterar att flyktingar porträtteras som obildade, hjälplösa, instabila och som passiva offer. Dessutom menar uppsatsen att resultaten bekräftar en diskriminering av minoriteter och att svensk media därav fortfarande reproducerar koloniala föreställningar. Föreliggande uppsats kommer bidra som en slags uppdatering och komplement till Glaes undersökning eftersom den undersöker medias rapportering kring flyktingsituationen 2015 respektive 2022 samt tittar på skrivna artiklar snarare än tv-inslag. Resultatet kommer däremot att ställas mot varandra för att se likheter och skillnader i funna narrativ.

Den plats föreliggande uppsats kommer inta i det vetenskapliga samtalet är, som tidigare nämnt, att undersöka, genom en narrativanalys, hur svensk massmedia rapporterar om flyktingar från Syrien 2015 samt från Ukraina 2022 och analysera detta utifrån ett teoretiskt ramverk innehållande Saids teori om orientalism, eurocentrism samt andra kompletterande perspektiv.

3. Teori

3.1 Orientalism

Uppsatsen kommer att vila på ett antal teoretiska grunder men den centrala teorin kommer att vara Edward Saids *Orientalism*. Saids teorier om *Orientalism* och *Othering* är tagen ifrån boken med samma namn, *Orientalism (1979)*, men kommer att utvecklas av oss för att kunna appliceras

på bästa sätt i våran studie. För att förklara teorin och hur den kommer att tillämpas har vi valt att dela upp Saids teori i två delar: *Konceptet* och *Individen*.

3.1.1 Konceptet *Orientalism*

Edward Said utgör grunden för vad konceptet *Orientalism* innebär. Han skriver i sin text "*The Orient was almost a European invention, and had been since antiquity a place of romance, exotic beings, haunting memories and landscapes, remarkable experiences.*" (Said, 1979, s.1). Said menar i boken, exemplifierat med citatet ovan, att det av europeerna påhittade konceptet *Orientalism* är just det, ett koncept, en romantiserad bild av ett land och folk som inte existerar i verkligheten. Den här beskrivningen av *Orientalism* som ett koncept, något fabricerat av europeer, passar väl in i våran narrativa studie. Utifrån det kommer vi att undersöka hur det nutida narrativet, som drivs av medias rapportering av det som händer i öst, ser ut.

3.1.2 *Vi* och *Dom*

Said menar vidare att vi europeer därefter skapar ett starkt *Vi* och *Dom*, en process han benämner som *othering*. Det finns *vi*, europeerna, de civiliserade och rena. Sen finns det *Dom*, *Orientalism*, det mystiska, exotiska, på ett visst sätt, Europas motsats. Det stämmer alltså enligt Said även in på individnivå, inte bara platsen som sådan är mystisk och annorlunda, utan även individerna. Vår tillämpning av Saids teori som sådan är att när vi i Europa - eller mer specifikt Sverige i vårt fall - ser på människorna i Mellanöstern så gör vi inte det på samma sätt som vi ser på andra europeer. Därför är även *individ* en viktig teoretisk grund för hur vi kommer att analysera den medierapportering som skett under flyktingsituationen 2015 i jämförelse med den 2022. I det första fallet är det *dom* som flyr, i det andra fallet är det *vi*. På grund av detta, både konceptet av *Orientalism* och dess folk, kommer Edward Saids teori att kunna användas för att bättre förstå skillnaden i hur vi porträtterar olika flyktingar från olika delar av världen.

3.1.3 Teorier i linje med *Orientalism*

Cas Mudde talar också om *Vi* och *Dom* i sin bok *Ytterhöger Idag* (2022) då han skriver att sedan 2015 års "flyktingkris" har ytterhögerideologier växt sig starka runt om i Europa och nyttjar i allra största drag ett starkt *vi* och *dom* tänk. I många fall har, sedan 2001 och 2015, folk från Mellanöstern kommit att klumpas ihop till en och samma och man ser inte skillnaden, utan

alla är “invandrare”, “utlänningar”, eller “muslimer” (Mudde, 2022, s.64-65). Då ytterhögersn ideer har varit tongivande i debatten kan det även vara värt att lyfta detta synsätt på vi och dom när vi diskuterar Saids Orientalism.

Sedan är även företeelsen att Europeer klumpar ihop icke-vita inget nytt fenomen som skulle uppstått sedan millennieskiftet. Dubois skrev i tidskriften *Foreign Affairs* släppt 1925 om *The Color Line*. I kapitlet *Worlds of Color* beskrev Dubois hur Europas koloniala förflutna visar sig ha satt spår än, dels menar han att det satt spår i hur vi upplever andra kulturer och dess folk. Han skriver i avslutningen av kapitlet: *For while the colored people of today are common victims of white culture, there is a vast gulf between the red-black South and the yellow-brown East... .. But these cultures have little in common, either today or yesterday, and are being pounded together artificially and not attracting each other naturally.* (Dubois, 1925, s.443) Även på 1920-talet ser vi bevis på hur europeer inte ser skillnad på annat folk, utan förenklar “the other” till att bli en homogen grupp, som aldrig existerat på riktigt.

3.2 Eurocentrism

En annan teori vi kommer att utgå ifrån är Samir Amins Eurocentrism. Amins och Saids teorier är skilda men liknar varandra på flera ställen, de båda teorierna kompletterar varandra bra och går lätt att operationalisera tillsammans till en teoretisk modell. För att förstå Amins teori om Eurocentrism kan vi på lättast sätt överblicka de fyra grundpelarna som Amin menar har konstruerat den eurocentriska synen. Enligt Amin är Eurocentrismen konstruerad på följande vis: Eurocentrismen börjar med att finna en gemensam egen kulturhistorisk bakgrund för hela Europa i Grekland. Men i görandet av det så utesluter man faktumet att antikens Grekland utspelade sig i Orienten, och inte i Europa. Den andra byggstenen menar Amin är formandet av en europeisk kulturell enighet, som uppstått genom rasism. Den tredje är lik den första, i att Europa har antagit kristendomen som sin egen. Den fjärde och sista byggstenen är i mångt och mycket Saids Orientalism. Amin skriver i sin bok *Eurocentrism* (1988:2009) “...constructs a vision of the Near East and the more distant Orient on the same racist foundation, again employing an immutable vision of religion.” (s.166). Det Amin menar, här och i andra ställen i boken, är att Europas bild av Orienten och den närmre Östern, är uppbyggd på rasistiska grunder, varav en del är byggd på religiösa fördomar.

3.3 Sammantaget av vår teoretiska modell

Efter att ha lagt fram de teoretiska grunderna Orientalism och Eurocentrism kommer vi att operationalisera dessa teorier enligt följande. För att förstå vår studie genom Orientalismen kan vi först börja fundera över konceptet Orienten. Här menar vi att i artiklar som nämner Syrien och Mellanöstern kommer att tala om platsen som något “annat”, skilt från Europa. En liten del av hur vi kommer använda Orientalismen blir för att analysera skillnaden i hur platserna de flyr från presenteras. Men det övervägande användandet av Orientalismen vi kommer att använda är i individen. Vi intresserar oss för hur de människor som flyr blir porträtterade och därför kommer Saids Othering, uppbyggnaden av ett vi och dom, att ligga till stor grund för vår teoretiska utgångspunkt. Vi kommer att analysera på vilket sätt media, och andra aktörer som får plats i median, försöker få de ukrainska flyktingarna att anses vara en del av *Vi* och hur de syriska porträtteras som *dom*. Även hopklumpningen av “the other” som en homogen grupp kommer kunna analyseras då vi förväntar oss kunna hitta generaliseringar av speciellt syriska flyktingar som till exempel terrorister. Vi förväntar oss att kunna finna sådant dels i hur de bygger upp historierna bakom individerna som talas om, men även i användandet av begrepp. Vi förväntar oss kunna se att de använder avhumaniserande begrepp när de talar om *dom*, och mer medkännande termer när de talar om *vi*.

Vi kommer även använda oss av Amin teori om Eurocentrism på ett liknande sätt. Vi förväntar oss att hitta tendenser av rasism i att vita Europeer, hellre hjälper och porträtterar andra vita med mer medmänsklighet. Sedan förväntar vi oss viss religiös oförståelse, till exempel att muslimska syriska flyktingar uppfattas som terrorister, endast för att det finns ett litet antal extremister.

Utgångspunkten är att hitta, genom vår teoretiska modell, skillnader på hur media porträtterar de olika flyktinggrupperna. Således kommer teorin att bygga mycket kring just ett “othering” perspektiv, ett skapande av ett *vi* och ett *dom*.

4. Metod och Material

4.1 Metod - Narrativanalys

För att kunna besvara vår frågeställning om hur svensk massmedia rapporterar om flyktingar från Ukrainakriget samt Syrienkriget, kommer metodvalet i den här uppsatsen bestå av en

narrativanalys. Styrkan för narrativanalysen i den här uppsatsen är att den undersöker hur olika värderingar i massmedias rapportering skapar vissa identiteter som sedan projiceras över till mottagarna. Det innebär att metoden innehar en hermeneutisk ansats vilket innebär att den som utför textanalysen gör så med viss grad av förståelse av texten som undersöks (Boréus & Bergström 2018, s.31).

4.1.1 Narrativanalys

Narrativanalys kan ge viktiga insikter om samhället genom att sociala aktörer inte ses som rationella utan snarare som narrativa varelser. Begreppet narrativ kan vara så pass luddig och brett att det tappar mycket av sin relevans. Därför kommer den här uppsatsen att utgå från Alexa Robertsons operationalisering av termen från boken "Textens mening och makt", vilken bygger på Seymour Chatmans definition av begreppet. Robertson definierar begreppet som en kombination av två beståndsdelar: en historia och en diskurs. Historien innefattar 'vad' (vilka händelser och orienteringen av dessa) medan diskursen innefattar 'hur' en berättelse kommuniceras och inte bara strukturen på berättelsen (Robertson 2018, s.222-225). När man studerar narrativ får man insikt i hur identiteter både skapas och bevaras. Studier av narrativ blir ett sätt att belysa om olika maktdynamiker som reglerar samhällets uppfattning. Narrativanalys möjliggör därför att kunna uppmärksamma marginaliserade röster som tidigare försumrats och kvävts av traditionen (Robertson 2018, s.221). Narrativ förmedlas genom ett artikulerat språk vilket kan ske på flertalet olika sätt. Det kan dels ske både på talat och skrivet sätt eller genom stillbilder, rörliga bilder, gester och alternativ i en blandning av alla dessa (Robertson 2018, s.226).

Det som kan beskrivas som det mest grundläggande med termen narrativ är en beskrivning av någonting som har hänt, en redogörelse av historien. Ur ett strukturalistiskt perspektiv definieras begreppet som en organisering av händelser som bildar en viss handling. Strukturen på narrativet består då av olika funktioner, den första är gestalthandlingen och den andra funktionen är handlingens konsekvenser (Robertson 2018, s.223). Som tidigare nämnt definieras begreppet narrativ i den här uppsatsen som en kombination av historia och diskurs.

Historia, som är narrativets 'vad', kan tydliggöras genom att titta på fem element. Dessa fem elementen är abstrakt, orientering/iscensättningen, komplicerande handlingen, upplösningen samt Codan. Elementet abstrakt är hur berättaren kräver sin rätt att få berätta en sammanfattning av händelser, orienteringen/iscensättningen är presentationen av tid, deltagare, situation och miljö. Den komplicerade handlingen är det som förflyttar själva historien från balans till obalans och sedan upplösningen som framställer slutet av historien. Slutligen så återvänder sedan det femte elementet Codan till slutet och knyter samman den med nuet (Robertson 2018, s.223)

Diskurs är den värderande beståndsdel av narrativet ('hur'). För att analysera narrativets 'hur' kan man undersöka på vilket sätt innehållet kommuniceras och varför det kommuniceras och kommenteras på det sättet. Varför berättar författaren historien på det sättet och varför mottagarna ska lyssna på berättelsen (Robertson 2018, s.223).

4.2 Material

Studien ämnar, som tidigare nämnt, att jämföra svensk massmedias rapportering och porträttering av flyktingar från de båda väpnade konflikterna i Syrien och Ukraina. Således kommer valet av material att vara svensk massmedia. Vi har valt att avgränsa materialet till endast tidningsartiklar, fysiska eller digitala, från tre av Sveriges största journalistiska tidskrifter: Aftonbladet, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Anledningen till att vi har valt tre stycken är för att undvika att använda artiklar från en och samma nyhetskälla, då vissa källor är politiserade åt olika håll. Genom att använda flera källor undviker vi att endast få den ena, eller den andra sidan.

Vidare har vi valt att göra avgränsningar i tid till när flyktingsituationen var som påtagligast i Sverige. Enligt SCB (2023) kom flest asylsökande från Syrien till Sverige år 2015, och flest asylsökande från Ukraina kom år 2022. Därav har vi avgränsat att de artiklar som behandlar syriska flyktingar ska vara publicerade år 2015, och artiklarna om ukrainska flyktingar ska vara publicerade år 2022. Därefter har vi behövt göra ett urval av vilka artiklar som ska användas i studien. Artiklarna är hämtade från mediabasen *Retriever* där sökningarna är gjorda för att hitta artiklar som innehåller orden "flykting" och/eller "flyktingar", samt orden "syrisk" och/eller "syriska" för artiklar om syrien, eller för ukraina "ukrainsk" och/eller "ukrainska". Sedan görs avgränsningen av årtal beroende på vilken av flyktingsituationerna vi letar artiklar till.

Därefter har ett strategiskt urval behövt göras på artiklarna som visats på *Retriever*, då även med alla avgränsningar numrerar artiklarna i många hundratal. Det strategiska urvalet har sedan gjorts för att hitta artiklar som passar in på det vi ämnar att undersöka och analysera. Det kan anses vara missvisande att välja artiklar som går i linje med vår tes, men vi har valt artiklar som ändå vi anser är representativa för majoriteten. Vi har valt att välja två artiklar om bägge flyktingsituationerna från varje av de valda tidningarna, alltså tolv artiklar totalt.

4.2.1 Artiklar om flyktingsituationen 2015

Artiklar som behandlar flyktingar från Syrien under 2015 har valts för att påvisa att ett visst förhållningssätt existerar även i Svensk massmedia som målar upp ett visst *vi* och *dom*, en form av avhumanisering av flyktingarna från Syrien, detta i linje med de teoretiska grunder som studien vilar på. Även några artiklar som kan anses vara ganska positivt laddade har även valts för att kunna visa på tendenser av avhumanisering även i sådana artiklar. Vi kommer att analysera två artiklar per tidning närmare, gå igenom stycke för stycke och genomföra en grundlig narrativ analys, resterande artiklar som vi hittat kommer att användas för att bygga ut och komplettera de artiklar som vi analyserar djupare. Vad gäller artiklar från 2015 har vi alltså två stycken från Aftonbladet: *EU tar emot med taggråd* (TT, 2015) och *För lätt för IS-krigare att ta sig in i Sverige* (Putilov, 2015), två stycken från Svenska Dagbladet: *Inte förvånande med jihadister i flyktingvågen* (Von Hall, 2015) och *Syriska flyktingar alltmer utsatta* (TT, 2015), och två artiklar från Dagens Nyheter: *Självordsbombare kan ha kommit in i EU under täckmantel som flykting* (Sundberg, 2015) och *Flyktingar stormade tåg i Budapest* (Lund & Holmberg, 2015).

4.2.2 Artiklar om flyktingsituationen 2022

Likt artiklarna från 2015 har vi letat efter artiklar som påvisar att medan det under 2015 målades upp ett *dom*, en avhumanisering, visar dessa artiklar ett tydligt *vi*, ett försök för att få oss att visa medlidande och sympati för våra europeiska vänner som drabbats av kriget. Vi har även valt vissa artiklar som på ett väldigt tydligt sätt står i omedelbar kontrast till artiklar som hittats från 2015. Uppdelningen av artiklar ser ut enligt följande, att vi har två artiklar från Aftonbladet: *Jag hittar faktiskt inget bättre ord än rasism* (Rosén, 2022) och *Det är skillnad på flyktingar och "flyktingar"* (Åkesson, 2022), två artiklar från Svenska Dagbladet: *Ukrainare får förtur - politik eller rasism?* (Nordberg, 2022) och *Alla vill hjälpa Ukraina - men hur länge?* (Nummelin, 2022),

och två artiklar från Dagens Nyheter: *Skolchefen om mottagandet: "Fantastiskt"* (Willhelmsson, 2022) och *Vi får inte vara naiva. Blir det lättare att öppna våra hjärtan för ljusa ukrainare? undrar Vesna Prekopic* (Prekopic, 2022).

4.3 Tillvägagångssättet för analysen av vårt material

Materialet som bearbetas i narrativanalysen är 12 stycken artiklar som valts ut genom ett strategiskt urval från tre svenska nyhetsmedier; Aftonbladet, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Artiklarna är jämnt fördelade, 6 vardera, mellan de båda konflikterna; Syrienkriget och Ukrainakriget.

<i>ex. EU tar emot med taggtråd - Aftonbladet 2015-09-09</i>		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering	Orienteringen syftar i att ge en övergripande förståelse för artikeln	
Tid	Redovisa för artikelns tid. Är artikeln samtida eller talar den om något gammalt? Kan nyheten räknas som "breaking news"?	
Plats	Var utspelar sig händelserna i artikeln? I vårt fall kommer vi kolla mycket på om händelsen som föreligger artikeln utspelar sig i Sverige, i flyktingens hemland, eller längs flyktingvägen.	
Deltagare	Vilka aktörer talas om i artikeln?	
Situation	Ge en bredare förståelse över vilken händelse/situation som föreligger artikelns existens. Sätt artikeln i ett kontext.	
Komplicerande Handling	En djupare dykning i artikeln där de centrala delarna gås över, med ett visst fokus på de delar som är intressanta för analys.	
Upplösning	Hur avslutas historien? Får vi en upplösning på berättelsen, eller vet vi inte vad som hände?	
Coda	Hur kommer historien och dess deltagare tillbaka till något	

	typ av “normaltillstånd”, hur knyts säcken ihop?	
Diskurs		
Hur historien berättas	Hur väljer skribenten att berätta historien? Här kommer vi att analysera hur författaren lägger fram olika sidor och åsikter, hur den tilltalar läsaren, och andra sätt hur den väljer att berätta historien. Det kommer att analyseras delvis med hjälp av teori och delvis med direkta observationer.	
Värdering	Värderingen är ytterst relevant för att knyta in teoretiska tolkningar. Vi kommer här att via teori värdera ordval och andra värderingar som individer i artikeln kan komma att göra. Detta kommer att analyseras med hjälp av teori.	
Bildanalys	Om det finns en bild till artikeln kan även den analyseras.	

5. Analys

I analysen som följer kommer materialet att utifrån en narrativanalys undersökas och ställas mot uppsatsens teoretiska ramverk för att kunna besvara de valda frågeställningarna. Analysen har delats upp i fyra olika avsnitt där vi först kommer titta på ett “vi och dom” skapande för att sedan analysera hur media förmedlar ett terrorism-narrativ och därefter hur flyktingar tillskrivs en stämpel som “börda/belastning” för samhället. Det fjärde avsnittet i analysen behandlar vilka olika ordval och metaforer som lyfts fram i artiklarna.

Materialet består som tidigare redogjorts för, av tolv artiklar om flyktingar från Syrien och Ukraina, hälften av artiklarna berör syriska flyktingar och den andra hälften ukrainska flyktingar.

5.1 Artiklar 2015

Se bilagor

5.2 Artiklar 2022

Se bilagor

5.3 Vi och dom

Det främsta och mest påtagliga fenomen som genom analysen tydliggjorts är att det skapas tydliga narrativ som grundar sig i uppdelningen av ett *vi* och *dom*. *Vi* och *dom* är som tidigare fastställt i punkt 3.1.2 en del av Saids Orientalism teori och mer specifikt det som Said benämner för Othering. Vår analytiska modell bygger i stort på att leta efter *hur*, *vem*, i *vilken text*, skapar eller befäster det narrativ om att det finns ett *vi* och ett *dom*. Där vissa flyktingar talas om som att tillhöra *oss*, eller att de är en del av *vi:et*. Medan andra ses som *dom*, något läskigt, mystiskt, ofattbart.

Det här är genomgående i alla artiklar, men görs självklart mer tydligt i vissa. Det ska också vara tydligt att det skiljer sig i artiklarna vem det är som skapar *vi* och *dom* känslan. I till exempel 5.1.1 så är det inte skribenten själv som skapar uppdelningen, utan det är aktörerna i berättelsen som gör det. I det exemplet är det att den ungerska ledningen bestämt sig för att stänga ute flyktingar, och bygga högre staket längs gränsen, för att skydda *oss* från *dom* (TT, 2015). I andra texter som den som analyserats i 5.2.1 är det skribenten själv som skapar skillnaden genom att tala om de olika flyktinggrupperna på vitt skilda sätt. I den artikeln beskriver skribenten att flyktingarna som kom 2015 är kriminella och en fara för samhället, medan de ukrainska flyktingarna behöver våran hjälp och att de inte är något större direkt hot (Åkesson 2022).

Som vi nämnt så grundar sig narrativen som artiklarna skapar kring flyktingar på en uppdelning av ett *vi och dom*. Ett av de tydligaste och övergripande exemplen på detta är i debattartikeln tillhörande tabell 5.2.1 som har rubriken; *Det är skillnad på flyktingar och "flyktingar"*. Med denna rubriken blir det ytterst tydligt att man gör den *vi och dom* uppdelning av flyktingar för att sedan tillskriva de olika sidorna olika värderingar genom ett beskrivande av dem. Det är i sin tur dessa värderingar som bildar de olika narrativen kring flyktingar som diskuteras nedan.

Slutligen så ser man även i 5.2.6 ett *vi och dom* i rubriken: *Ukrainare får förtur - politik eller rasism?*

Analysen går nu vidare till att undersöka de olika narrativen som vi har kunnat urskilja genom en sammanställning av de 12 artiklarna. I det första narrativet som vi ska analysera i 5.4 tillskrivs syriska flyktingar negativa värderingar som "terrorister & hot mot samhället" medans ukrainska flyktingar tillskrivs positiva värderingar som "fredliga & civiliserade". I det andra narrativet som

undersöks i 5.5 tillskrivs negativa värderingar som “belastning & illegitima” de syriska flyktingar och värderingar som “tillgång & legitimitet” de ukrainska.

5.4 Terrorism och hot

Under analysen av artiklarna har det framkommit ett stort fokus i de artiklarna från 2015 på hotet som terrorister som gömmer sig bland flyktingarna utgör. Tabellerna 5.1.2, 5.1.4, och 5.1.5 är alla analyser av liknande karaktär, där artiklarnas huvudfokus ligger på extremisternas väg in i Europa via flyktingvägen. De tar smått olika infallsvinklar, och sätt att skriva på, men innehållet är ändå likt. I artiklarna framgår det på ett pessimistiskt, fördomsfullt sätt, att se på flyktingarna som kommer från Syrien. Tabell 5.1.2 utgör analysen av artikeln “*För lätt för IS-krigare att ta sig in i Sverige*” (Putilov, 2015). I den här artikeln talar skribenten om att det är för enkelt för IS-krigare att komma in i Sverige på grund av det sättet som Migrationsverket väljer att hantera ärenden med personer som söker asyl från just Syrien. Skribenten verkar mena att vi måste vara försiktiga med samtliga flyktingar, för alla kan lika gärna vara terrorister. Det teoretiska ramverket som utformats i punkt 3.3 säger att vi förväntade oss att hitta generaliseranden av muslimska, syriska flyktingar som terrorister, vilket skribenten gör då han generaliserar och menar att vem som helst kan vara terrorist.

De andra två artiklarna som behandlar detta område är liknande. Tabellerna 5.1.4 och 5.1.5 utgör analyser för två artiklar som behandlar samma händelse och nyhet, att de terrordåd som skett i Paris utfärdades av individer som kan ha kommit till Europa som flyktingar. Artikeln som diskuteras i tabell 5.1.4, “*Självordsbombare kan ha kommit in i EU under täckmantel som flykting*” (Sundberg, 2015), diskuterar hur det kan ha skett, hyfsat sakligt men lyckas ändå falla in i att göra generaliseringar, och misslyckas snarare i att inte trycka på att alla flyktingar inte är terrorister. Artikeln förklarar ett helt vanligt, om än olagligt, sätt för flyktingar att ta sig till Europa. Att förfälska eller stjäla pass är inte bara terrorister som gör, det gör även vanliga flyktingar som desperat vill ta sig till ett bättre land, men artikeln får denna process att framstå som terroristernas väg in i Europa. I artikeln beskrivs till och med att en terrorforskare anser denna väg att ta sig in som smått orimlig. Att figurera som flykting är inte direkt glamoröst eller enkelt. Terrorforskaren menar att det redan finns människor bosatta i Europa som skulle kunna

genomföra dåden lika gärna, och att det därför inte hade behövts skickas folk från Syrien. Men ändå pekar texten åt att konsensus är att terrorister har tagit sig in som flyktingar.

Den sista artikeln är kanske den med mest värdeord i. Den kommer vidare att analyseras i 5.6, men det är värt att nämna här att den är väldigt lik 5.1.4, men inkorporerar ännu mer värderingar och skribenten tycker mycket mer i den artikeln.

Det här sättet att se flyktingarna som ett hot bygger in i det narrativ som skapats kring flyktingsituationen 2015, men som saknas i den 2022. Att Europa är rädda för det okända hotet, som gömmer sig bakom en slöja som asylsökande krigsflykting. Det är tydligt att det byggs ett narrativ om att vi bör vara vaksamma och kanske rädda för andra kulturer, bara för att den inte liknar en själv. Flera artiklar, dels dessa som vi analyserar närmare, men även andra artiklar nämner det här hotet. Att se flyktingarna som ett hot bygger vidare på det narrativ om ett vi och ett dom, som är genomgående i all analys.

5.5 Belastning för samhället

När man tittar på svensk massmedias rapportering om flyktingar kan man urskilja ett narrativskapande där flyktingar beskrivs som en belastning och börda för samhället som gärna inte ska hållas utanför gränserna. Genom att sedan dra jämförelser mellan rapporteringen av syriska flyktingar och ukrainska flyktingar så finner man att graden av belastning för samhället som flyktingarna tillskrivs skiljer sig åt mellan grupperna. I artikeln som diskuteras i tabell 5.1.1 så rapporteras det om flyktingar som tar "Balkan-rutten" för att komma in i Europa. Situationen i berättelsen är hur de möts av taggtrådsstängsel och polis som bidrar till att de snarare väljer ett annat alternativ; människosmugglare. Att vända sig till människosmugglare är en oerhört dyr och farlig sak att göra då många av smugglarna lämnar flyktingarna åt sitt öde efter bara några enstaka kilometer.

"Ett människoliv är inte särskilt mycket värt, vinsten är viktigare" - Aftonbladet 2015-09-09

Artikeln berättar mycket av flyktingarnas tankar och synsätt och ur det framkommer det hur många inte vill bli registrerade som asylsökande i Ungern på grund av en anledning; de känner sig inte välkomna och blir beaktade som besvär och möda för samhället (Aftonbladet, 2015-09-09). Genom att se alla flyktingar som potentiella terrorister så värderar skribenten, i artikeln tillhörande 5.1.2, indirekt flyktingar ytterst negativ och får dem att framstå som

problematiskt och belastande för det svenska samhället. Flyktingarna beskrivs nästan även som en arbetsbörda, att de är nummer som ska betas av, vilket är en väldigt avhumaniserad syn på människor på flykt. Ett exempel är meningen: *“Om inget görs och det snabbt kan Migrationsverkets slapphet stå Sverige dyrt”* (Putilov 2015). Utifrån undersökningen teoretiska ramverk kan man tydligt urskilja hur man konstruerar ett “dom” när det kommer till syriska flyktingar och skapar en typ av narrativ där flyktingarna från syrien avhumaniseras och likställs med begrepp som belastning, börda och påfrestning.

När vi istället analyserar artiklar från 2022 om ukrainska flyktingar så framträder en väldigt tydlig bild där man gör skillnad på flyktingar och “flyktingar”. Narrativet som framträder här är snarare en flykting med “legitimt skyddsbehov” än någon belastning för samhället. I samtliga artiklar är värderingarna som riktas mot ukrainska flyktingar genomgående positiva och speglar en bild av samhällen som anser att ukrainska flyktingar innebär en mindre belastning p.g.a geografiska, kulturella och religiösa likheter med Sverige och andra västländer. I artikeln tillhörande tabell 5.2.4 så berättas historien hur ukrainska barn är väl anpassade till en svensk skolgång vilket gör belastningen mindre än med syriska flyktingar. I 5.2.6 rapporteras det om hur ukrainska flyktingar får förtur in i USA medan tusentals mexikaner väntar vid den hårt bevakade gränsen. Ett tydligt exempel på hur ukrainska flyktingar tilldelas ett narrativ förknippat med ett “skyddsbehov” är i artikeln tillhörande 5.2.2 där vi identifierat följande mening (och dess betydelse) som berättelsens Coda;

“Det är nästan som om flyktingar plötsligt spelar roll, som om de nu har ett människovärde. Ett skyddsbehov som räknas.” Skribenten skriver detta efter att till en början varit glad över Europas mottagande av flyktingar för att sedan få en dålig eftersmak när hon inser att den tydliga skillnaden på flyktingar och “flyktingar” (Rosén 2022).

Ett intressant argument som lyft gällande belastningsaspekten är hur skribenten i artikeln tillhörande tabell 5.2.1 menar att majoriteten av de ukrainska flyktingarna kommer vilja återvända hem vilket då skulle innebära en mindre belastning för det svenska samhället. Här kan man se hur skribenten (Jimmie Åkesson) gör ett antagande om att kriget i Ukraina kommer att avslutas inom en relativt snar framtid och att det då kommer att vara ett samhälle som människor vill återvända till. Man ser även hur man antar att kriget inte kommer att intensifieras eller sprida sig vidare till andra delar av Europa. Om man ser på antagandet med genom vårt teoretiska

ramverk så ser man hur Europeer har en stark idealiserad bild om att ett demokratiskt europeiskt samhälle klarar att stå emot alla typer av kriser och kommer kunna återgå att fungera direkt efter exempelvis ett upphörande av stridigheter. Det här antagandet görs inte gällande samhällen i exempelvis mellanöstern där man snarare ser det som hopplösa fall med samhällen som aldrig kommer att kunna bli civiliserade eller fredliga. Den eurocentriska tanken blir väldigt framträdande samt att Saids tanke om att "vi" - västvärlden är civiliserade och fredliga i grunden och att det här kriget är någonting som kommer blåsa över snabbt så att allt kan återgå till det fredliga normala.

Hur artiklarna rapporterar en bild av att ukrainarna ligger oss närmare kulturellt, geografiskt och religiöst samt att de är mer anpassade vilket leder till mindre belastning för samhället går helt i linje med Saids tanke om Othering. Västerländska samhället vill skapa ett "vi" och ett "dom" där man klassificerar in ukrainska flyktingar i gruppen "vi". Amins tanke om Eurocentrism, i dess rasistiska aspekt, blir tydligt i artikel 5.2.6 där USA låter flyktingar som är geografiskt närmare (Mexiko) få vänta och ge "vita" flyktingar (ukrainare) förtur in i landet. Eurocentrismen belyser även hur "vita" ukrainska flyktingar porträtteras med större medmänsklighet med stort legitimt skyddsbehov.

5.6 Ordval och metaforer

Vad gäller språket som skribenterna använder så skiljer det sig, både mellan artiklarna från 2015 och 2022, men även mellan artiklarna som är från samma år. Mycket i språkval har med skribenten själv att göra, men inte allt. Det teoretiska ramverket som fastställts i 3.3 säger att det vi förväntade oss att hitta begrepp och termer som är avhumaniserande av de syriska flyktingarna, medan vi förväntade oss att hitta begrepp med mer medkänsla när det talades om ukrainska flyktingar. Det som är värt att notera efter att den narrativa analysen är genomförd är att de flesta skribenter är väldigt sakliga och lägger inte in mycket personlig värdering i artiklarna från 2015. De är sällan i aktivt motstånd mot flyktingarna, men deras ordval kan ändå förstås som en del av det narrativ som används för att särskilja Europeer från Syrianer. Att använda ord som *flyktingvåg* vilket förekommer till exempel i artikeln tillhörande tabell 5.1.5, är att inte se flyktingarna som en individ, utan som en våg, ett objekt, eller en *tsunami*, som det även skrivs i samma artikel (Von Hall, 2015). Även i artikeln som analyserats i tabell 5.2.1, som handlar om skillnaden

mellan flyktingarna som kommit till Sverige 2015 och 2022, målas det upp en bild av vilka det är som kommer in i landet från Syrien. Det görs med ord som *proffsmigranter*, påståenden om att de som flytt hit är *gängkriminella*, *hedersförtryckare*, och *bidragsfuskare* (Åkesson, 2022). Liknande ord saknas då man talar om ukrainska flyktingar, vilket vidare cementerar den narrativa skillnad som skapas mellan Europa och Mellanöstern.

Det används även väldigt tungt laddade begrepp för att beskriva flyktingar från Syriens handlingar under tiden de är flyende. Till exempel i artikeln som diskuteras i tabell 5.1.3 så talas det om att flyktingarna *stormade* tåget, att det blev *kaos* (Lund & Holmberg, 2015).

Det är nämnt ovan i 5.5, men valet att inte särskilja tydligare mellan flyktingar och terrorister i några av artiklarna påvisar att skribenterna aktivt väljer att porträttera flyktingarna på ett visst sätt i deras ordval.

6. Slutsatser och diskussion

6.1 Slutsatser

I inledningen av uppsatsen så redovisade vi för vilka uppsatsens frågeställning och tillhörande underfrågor är. Frågeställningarna löd:

- Vilka narrativ går att identifiera i svensk medias rapportering av flyktingar från Syrien samt Ukraina?
  - Vilka egenskaper tillskrivs flyktingar i studerade nyhetsartiklar, och hur kan de förstås?
  - På vilket sätt framgår övriga samhällets syn på flyktingarna i nyhetsartiklarna?

Nu när analysen är gjord kan vi dra ett antal slutsatser i förhållande till de frågeställningar som vi ställt i början av artikeln. För att besvara den första frågeställningen så har vi identifierat två huvudsakliga narrativ som drivs i svensk media vad gäller flyktingar. Det ena är skillnaden i framställandet av de olika flyktinggrupperna där de ukrainska flyktingarna framställs som fredliga och civiliserade, i kontrast till att syriska flyktingar framställs som ett hot och som terrorister. Det andra stora narrativet är synen på hur flyktingarna antingen är gynnsamma eller en belastning för samhället. Där de ukrainska flyktingarna ses som gynnsamma för vårt samhälle

medan de syriska ses som en belastning. Redan här ser vi svar på den första underfrågan, vilka olika egenskaper som tillskrivs de olika flyktinggrupperna. Till exempel så tillskrivs ukrainska flyktingar vara väl anpassade till det svenska samhället när det kommer till skolgång, kultur och värderingar. Medan syriska flyktingar istället tillskrivs egenskaper som opålitliga, okunniga, farliga och aggressiva. Den andra underfrågan har vi kunnat svara på genom insikten att det inte alltid i artiklarna är skribenten som tycker eller värderar i linje med de narrativ som skapas, ibland är det aktörerna som är med i artiklarna som driver narrativet. På så sätt speglar även övriga delar av samhällets åsikter in i analysen, och vi har alltså inte bara analyserat dessa skribenters syn på flyktingarna och deras drivande av *vi* och *dom* narrativen.

6.2 Diskussion med tidigare forskning

Genom att ställa vår undersöknings resultat och slutsatser i relation till tidigare forskning kan vi urskilja vissa likheter och dra kopplingar dem emellan. Som det tidigare nämnts så är konflikten i Ukraina en pågående och aktuell konflikt som trots att den pågått under relativt kort tid, har forskats mycket kring. Carlsson Christiansen och Elg drar i sin artikel slutsatsen att medias gestaltning av ukrainska flyktingar har varit mer inkluderande jämfört med gestaltningen av syriska flyktingar 2015. Förklaringen som man lyfter i artikeln är att det finns en kvarlevande av ett postkolonialt tankesätt där man gör skillnad på flyktingars ursprung. Detta är slutsatser som även föreliggande undersökning har kommit fram till, men där vi även argumenterat för en väldigt självgod europeisk tro på att konflikten snabbt ska ta slut och att majoriteten ukrainska flyktingar direkt kommer att återvända hem.

Gällande föreliggande undersöknings slutsats kring att media förmedlar ett narrativ där ukrainska flyktingar uppfattas som legitima flyktingar så dras samma slutsats av Ipek Fekre i sin artikel "The european refugee". Likt vår undersökning förklarar Fekre denna legitimitet med att ukrainska flyktingar anses vara en tillgång genom dess kulturella och geografiska närhet till Sverige. Genom vår komparativa jämförelse med syriska flyktingar så stärker vi Fekres slutsatser om att ursprung och närhet till den svenska kulturen spelar roll i medias rapportering samt samhällets attityd gentemot flyktingar.

Kapetanovic argumenterar i sin artikel för att dansk media framställer ukrainska flyktingar som "värdiga" asyl på grund av hudfärg, kultur och geografisk närhet. Här kan vi koppla föreliggande

undersöknings resultat och belysa en likhet mellan svensk och dansk media i deras rapportering av ukrainska flyktingar och vilka värderingar de lägger i sin beskrivning av dem. Slutsatser kring likheter alternativt eventuella skillnader i svensk respektive dansk medias rapportering av syriska flyktingar kan ej dras då Kapetanovic ej undersöker material som berör flyktingar från Syrien.

I linje med vad föreliggande uppsats kommer fram till i analysdelen så drar Davidsson och Heinerud i sin artikel slutsatsen att flyktingar under 2015 snarare framställs som hot än som offer. De lyfter att flyktingarna ses som en belastning för samhället och använder sig av Saids tankar om västvärldens förhöjda självbild av överlägsenhet som förklaring. Det som föreliggande uppsats även lyfter till skillnad från Davidsson och Heinerud är hur syriska flyktingar inte betraktas som legitima eller "riktiga" flyktingar utan snarare som bidragsfuskare, terrorister eller "proffsmigranter som egentligen inte har någon anledning att beviljas asyl.

Slutligen är det värt att nämna hur Glaes i sin undersökning lyfter fram hur svensk media porträtterar flyktingar som obildade, hjälplösa, instabila och som passiva offer. Den här bilden skiljer sig mot tidigare nämnd forskning samt föreliggande undersöknings slutsatser där bilden som hjälplösa och obbildade inte riktigt bekräftas. Detta kan bero på att Glaes framförallt granskar tv:inslag samt att artikeln är skriven innan flyktingsituationen 2015 vilket kan göra att medias rapportering har förändrats sedan dess. Utifrån det kan man dra en lös slutsats eller åtminstone ett antagande om att flyktingsituationen 2015 förändrade hur svensk media rapporterar om flyktingar. Detta är någonting som hade varit relevant och intressant att forska vidare kring.

7. Avslutande reflektioner

– Vi (Sverigedemokraterna) har alltid förespråkat flyktinghjälp i krisernas närområde. Den här gången är vi närområdet. - Jimmie Åkesson i SVT 2022.

För att knyta tillbaka till citatet av Jimmie Åkesson från början av uppsatsen vill vi diskutera det här citatet nu efter att vi har analyserat och skrivit hela uppsatsen. Åkesson menar att anledningen

till att hans parti svängt i frågan om flyktingmottagande är den geografiska närheten till krisen. Dock anlände under 2015, över ett tusen asylsökande till Kiruna i norra Sverige, och i augusti 2022 tog man emot nästan 100 ukrainska flyktingar i staden (Sveriges Radio, 2020; Sternlund, 2022). Några månader in i Ukraina konflikten 2022 hade strax över hundra flyktingar kommit till sydliga Karlskrona från Ukraina (Olsson, 2022). Karlskrona som även har tagit emot flyktingar från Syrien (Johansson, 2014). Det skiljer enbart fyra mil i avstånd mellan Kiruna-Krimhalvön och Karlskrona-Aleppo. Men likväl tog båda dessa orter emot flyktingar vid bägge flyktingsituationer. Att anse att gränsen går vid geografisk närhet är att blunda för faktumet att vi existerar i en värld där det hela tiden skapas historier, narrativ, som skiljer på *vi* och *dom*. Vi är mer benägna att hjälpa de som ser ut som oss, och de vars kulturer liknar våra egna. Denna benägenhet kommer bara att stärkas om vi fortsätter att bygga upp narrativ i vilka det hela tiden ska dras tydliga gränser mellan folk och folk, vi och dom, Europa och Orienten, det goda och det onda. Om vår värld ska fortsätta att bli allt mer globaliserad i den takten den gör just nu, kommer dikotomier likt dessa inte att hålla i slutändan.

Ett ständigt återkommande tema som togs upp i många av de artiklar vi analyserade från 2022 var massflyktningsdirektivet. Massflyktningsdirektivet trädde i kraft i EU 2001, men har inte kommit att nyttjas innan kriget i Ukraina 2022. Ukraina är inte en del av EU, så varför valde man att aktivera direktivet i just det här fallet? Det ska göras tydligt att vi är medvetna om att antalet flyktingar som lämnat Ukraina och kommit in i EU var större än antalet som kom från Syrien och andra länder 2015, men varför valde man att inte aktivera direktivet redan då? Om medias rapportering är att gå efter uppfattas flyktingsituationen 2015 som en mycket större utmaning och krissituation än flyktingsituationen som kom i följd av Rysslands invasion av Ukraina, men då låg direktivet vilande. Varför? Samma fråga ställde vi oss i inledningen av den här texten, men frågan består egentligen fortfarande. Varför aktiverades inte massflyktningsdirektivet under 2015? Det är en fråga som vi uppmanar till vidare forskning inom. Dessutom hade det varit intressant, vilket vi nämnt ovan, att undersöka hur flyktingsituationen 2015 förändrade inställningen gentemot den generella flyktingen och hur rapporteringen ändrades kring flyktingsituationer.

Referenser

Amin, Samir. 2009. *Eurocentrism*. Uppl. 2. New York: Monthly Press Review.

Bergström, Göran - Boréus, Kristina 2018. "Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys" i Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), 2018. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur. s.17-48

Carlsson Christiansen, Sofia - Elg, Wilma, 2022. "Spelar ursprung någon roll? En kvantitativ innehållsanalys om hur svensk media porträtterar olika grupper av flyktingar". [Kandidatuppsats, Jönköping University]. Networked Digital Library of Theses & Dissertations. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hj:diva-59747>.

Davidsson, Catrin - Heinerud, Ida, 2016. "Sverige är fullt. En kvantitativ undersökning om hur svensk press gestaltar flyktingsituationen under 2015-2016". [Kandidatuppsats, Linnéuniversitetet]. Networked Digital Library of Theses & Dissertations. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-54364>.

Dubois, W.E.B. 1925. *Worlds of Color. Foreign Affairs*. Uppl. 3:3. S. 423-444.

Fekre, Ipek, 2023. "*The European refugee – a critical discourse analysis of Swedish newspapers and their portrayal of Ukrainian refugees*" [Bachelor Thesis, Uppsala Universitet]. Networked Digital Library of Theses & Dissertations. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-496209>.

Glaes, Tilda 2013. "*De annorlunda andra - en kombinerad narrativanalys av SVT:s representation av flyktingar och asylsökande*" [Kandidatuppsats, Stockholms Universitet]. Networked Digital Library of Theses & Dissertations. Databas: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-90834>.

Johansson, Marcus. 2014. 60 flyktingar har flyttat in på Hotell Siesta. *Sydöstran*.
<https://www.sydostran.se/karlskrona/60-flyktingar-har-flyttat-in-pa-hotell-siesta/>. 17 september.
(Hämtad 2023-05-18).

Kapetanovic, Emma, 2022. “*White & Welcome? A critical discourse analysis of the media representations of the Ukrainian refugees in Denmark*” [Bachelor Thesis, Malmö University].
Networked Digital Library of Theses & Dissertations.
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mau:diva-54557>.

Lund, Lina - Holmberg, Kalle. 2015. Flyktingar stormade tåg i Budapest. *Dagens Nyheter*
<https://www.dn.se/nyheter/sverige/flyktingar-stormade-tag-i-budapest/>. 31 augusti. (Hämtad
2023-05-11).

Migrationsverket. 2023. Veckostatistik Asyl.
<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Sokande-fran-Ukraina.html>.
(Hämtad 2023-05-13).

Mudde, Cas. 2022. *Ytterhögern idag*. Lund: Studentlitteratur.

Nationalencyklopedin. [u.å]. Ukrainakonflikten.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/ukrainakonflikten>. (Hämtad 2023-05-13).

Nordberg, Jenny. 2022. Ukrainare får förtur - politik eller rasism? *Svenska Dagbladet*.
<https://www.svd.se/a/dn1KnB/jenny-nordberg-i-usa-far-ukrainare-fortur-ar-det-politik-eller-rasism>.
m. 24 april. (Hämtad 2023-05-11).

Nummelin, Wiktor. 2022. Alla vill hjälpa Ukraina - men hur länge? *Svenska Dagbladet*.
<https://www.svd.se/a/1OmrLW/alla-vill-hjalpa-ukraina-men-hur-lange>. 23 juli. (Hämtad
2023-05-11).

Olsson, Martin. 2022. Nära sju miljoner på flykt från Ukraina: Karlskrona har tagit emot färre än förväntat. *Newsworthy*.

<https://www.newsworthy.se/artikel/148007/n%C3%A4ra-sju-miljoner-p%C3%A5-flykt-fr%C3%A5n-ukraina--karlskrona-har-tagit-emot-f%C3%A4rre-%C3%A4n-f%C3%B6rv%C3%A4ntat>. 7 juni. (Hämtad 2023-05-18).

Prekopic, Vesna. 2022. Vi får inte vara naiva. Blir det lättare att öppna våra hjärtan för ljusa ukrainare? undrar Vesna Prekopic. *Dagens Nyheter*.

<https://www.dn.se/kultur/vesna-prekopic-blir-det-lattare-att-oppna-vara-hjartan-for-ljusa-ukrainare/>. 23 februari. (Hämtad 2023-05-11).

Putilov, Egor. 2015. För lätt för IS-krigare att ta sig in i Sverige. *Aftonbladet*.

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/Kvaed4/for-latt-for-is-krigare-att-ta-sig-in-i-sverige>. 27 augusti. (Hämtad 2023-05-11).

Robertson, Alexa. 2018 ‘Narrativanalys’ i

Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), 2018. Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Lund: Studentlitteratur. s.219-252

Rosén, Eric. 2022. Jag hittar faktiskt inget bättre ord än rasism. *Aftonbladet*.

<https://www.aftonbladet.se/kultur/a/Kz7QjX/eric-rosen-om-flyktingmottagande-och-rasism>. 20 mars. (Hämtad 2023-05-11).

Said, Edward. 1979. *Orientalism*. New York: Vintage Books.

SCB. 2023. *Invandring till Sverige*.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/>. (Hämtad 2023-05-11).

Sternlund, Hans. 2022 Snart checkar de första ukrainska flyktingarna in i Kiruna. *SVT*.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrboten/snart-checkar-de-forsta-ukrainska-flyktingarna-in-i-kiruna>. 10 augusti. (Hämtad 2023-05-18).

Sundberg, Marit. 2015. Självmordsbombare kan ha kommit in i EU under täckmantel som flykting. *Dagens Nyheter*.
<https://www.dn.se/nyheter/varlden/sjalvmordsbombare-kan-ha-kommit-in-i-eu-under-tackmantel-som-flykting/>. 15 november. (Hämtad 2023-05-11).

Sverige för UNHCR. (u.å.-a). *Flyktingkonventionen - frågor och svar*.
<https://www.sverigeforunhcr.se/flykting/fns-flyktingkonvention>. (Hämtad-2023-05-12)

Sverige för UNHCR. (u.å.-a). *Kriget i Ukraina* <https://www.sverigeforunhcr.se/ukraina>
(Hämtad 2023-05-10).

Sveriges Radio. 2020. I Kiruna har många nyanlända fått jobb.
<https://sverigesradio.se/artikel/7591781>. (Hämtad 2023-05-18).

TT. 2015. EU tar emot med taggtråd. *Aftonbladet*. 9 september.
<https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttnyheter/utrikes/a/1kx8qW/eu-tar-emot-med-taggtrad>.
(Hämtad 2023-05-11).

TT. 2015. Syriska flyktingar alltmer utsatta. *Svenska Dagbladet*.
<https://www.svd.se/a/2b7a03b8-5e0d-40ad-8a58-14c95ebc4766/syriska-flyktingar-alltmer-utsatta>
. 18 augusti. (Hämtad 2023-05-11).

UI. [u.å]. Konflikten i Syrien. <https://www.ui.se/landguiden/konflikter/syrien/>
<https://reporting.unhcr.org/ukraine-situation>. (Hämtad 2023-05-13).

Von Hall, Gunilla. Inte förvånande med jihadister i flyktingvågen. *Svenska Dagbladet*.
<https://www.svd.se/a/7b92b98e-c521-4a35-b750-de3eb803f221/inte-forvanande-med-jihadister-i-flyktingvagen>. 15 november. (Hämtad 2023-05-11).

Wilhelmsson, Annika. 2022. Skolchefen om mottagandet: ”Fantastiskt”. *Dagens Nyheter*.
<https://www.dn.se/sverige/skolchefen-om-mottagandet-av-ukrainska-barn-fantastiskt-hur-alla-staller-upp/>. 2 juli. (Hämtad 2023-05-11).

Åkesson, Jimmie. 2022. Det är skillnad på flyktingar och “flyktingar”. *Aftonbladet*.
<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/k6jJAa/akesson-det-ar-skillnad-pa-flyktingar-och-flyktingar>
31 mars. (Hämtad 2023-05-11).

Bilagor Syrien

Tabell 5.1.1 - EU tar emot med taggtråd - Aftonbladet 2015-09-09

Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln talar om något samtida och samtidigt återkopplar till historien i viss utsträckning	
Plats	Västra Balkan-rutten, längs flyktingvägen.	
Deltagare	I artikeln benämns; flyktingar, till exempel tvååriga Anas; poliser, som jobbar nära de flyende; politiker och deras policys som påverkar flyktingsituationen; och en människosmugglare.	
Situation	Över tid har det skett i en förändring i vilken väg flyktingar från Mellanöstern väljer för att ta sig in i Europa. Tidigare var det vanligast att de tog sig över medelhavet, men nu är det mer vanligt att de tar sig landvägen genom Balkanregionen.	
Komplicerande Handling	De länder som ligger längst "Balkan-ruttens" väg behandlar flyktingarna med hesitation. Det introduceras olika faror som flyktingarna ställs inför samt intervjuas poliser som berättar hur de behöver frångå sin humana sida, att de måste utföra sitt jobb över att omhänderta gråtande familjer, och istället stoppa dem från att komma in i landet. Flyktingarna tvingas till alternativa sätt att ta sig in, via människosmugglare som introduceras i artikeln.	
Upplösning	Historien som berättas löpande genom artikeln avslutas genom att några av flyktingarna vi följt är osäkra huruvida de ska ta hjälp av en människosmugglare för att ta sig över	

	gränsen, men om de gör det får vi aldrig reda på.	
Coda	“Ett människoliv är inte särskilt mycket värt, vinsten är viktigare.”	
Diskurs		
Värdering	Det går tydligt att se i artikeln hur aktörerna värderar de flyktingar som tar sig längst flyktingvägen. Ungern vill stänga ute, förhindra, upprätthålla ett <i>vi</i> och ett <i>dom</i> , och kontentan är att <i>dom</i> inte ska komma in i landet. Aktörernas värderingar sammanfaller i ett skapande av en bild som likställer en flyktings värde med obetydligt. Detta tydliggörs på flera ställen men framförallt med meningen “Ett människoliv är inte särskilt mycket värt, vinsten är viktigare”	
Hur historien berättas	Det beskrivs i artikeln hur de går längst taggtrådsklädda staket, hur Ungern ska bygga ytterligare staket för att hindra invandringen. Flyktingarnas situation på flyktingvägen kontrasteras med hur deras vardag egentligen borde se ut.	
Bild	Det finns ingen bild tillhörande artikeln.	

Tabell 5.1.2 - För lätt för IS-krigare att ta sig in i Sverige - Aftonbladet 2015-08-28

Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln beskriver en halvår gammal rapport, men beskriver hur det i nuläget ageras i förhållande till denna rapport.	
Plats	Artikeln beskriver svensk invandring och utspelar sig mest i Sverige, men delar av artikeln handlar om Storbritannien.	
Deltagare	De individer och aktörer som skrivs om är invandrare, terrorister, IS-medlemmar, Migrationsverket, SÄPO, och UKBA.	
Situation	En annan artikel som släpptes cirka ett halvår innan denna artikel beskriver hur terrorister tar sig in i Europa och Sverige genom att figurera som flyktingar.	

Komplicerande Handling	Artikeln beskriver problematiken med hur terrorister och IS-krigare nyttjar flyktingsituationen för att kunna lättare ta sig till Europa och även Sverige. Det förklaras hur det finns en tröghet i många system i Sverige för att förhindra det, det beskrivs att Migrationsverket gör "ytterst lite". Det förklaras att anledningen till att det sker är att många instanser är underbemannade i kvalificerad personal	
Upplösning	Artikeln avslutas med att förklara hur det bara är en tidsfråga innan terroristerna skickas ut i Europa, de inväntar bara order. Därför menar skribenten att Migrationsverkets tröghet kan komma att kosta Sverige i framtiden.	
Coda	"Om inget görs och det snabbt kan Migrationsverkets slapphet stå Sverige dyrt."	
Diskurs		
Värdering	Skribenten uttrycker starka åsikter om Migrationsverkets arbete och anser dem inkompetenta och "fega" i sin taktik gällande att ta emot flyktingar i förhållande till att de skulle kunna vara terrorister. Påståendet att alla flyktingar från Syrien skulle kunna vara islamistiska terrorister och därav behöver hanteras mer än andra ärenden påvisar en oförstående för flyktingarnas situation och även muslimer i stort, vidare är det ett tecken på att skribenten generaliserar en stor grupp individer och drar dom över en kam. Flyktingarna beskrivs nästan även som en arbetsbörda, att de är nummer som ska betas av, vilket är en väldigt avhumaniserad syn på människor på flykt.	
Hur historien berättas	Skribenten skriver till exempel att ärenden som gäller just syriska flyktingar ska hanteras med extra försiktighet och bör inte förhastas, som de gör just nu. Skribenten uttrycker en oro för de mål som sätts på de som jobbar på Migrationsverket.	
Bild	Till artikeln finns en bild på ett kontorshus för Migrationsverket tagen från utsidan.	Bilden kräver ingen vidare tolkning.

Tabell 5.1.3 - Flyktingar stormade tåg i Budapest - Dagens Nyheter 2015-08-31

Historia

Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln beskriver en händelse som utspelat sig under helgen och fortsatt under måndagen som artikeln släpptes på.	
Plats	Händelsen utspelar sig på en tågstation in Budapest	
Deltagare	De som skrivs om är flyktingar samt ungerska poliser, samt ett kort inslag från Angela Merkels talesperson.	
Situation	Flyktingar som vill ta sig vidare i Europa försöker ta sig på tåg vid Budapests centralstation.	
Komplicerande Handling	Flyktingar har under helgen och måndagsmorgonen hoppat på tåg vid Budapests centralstation. Ungersk polis har meddelat att migranter inte får resa vidare ut i Europa, även om de har tågbiljetter. Ett större antal migranter har hoppat på tågen och åkt vidare mot Österrike där de stoppats, vissa flyktingar lyckades ta sig vidare, andra fick stanna kvar i Ungern.	
Upplösning	Artikeln avslutas med att förtydliga att tågen, som i stor utsträckning var på väg mot Tyskland, inte var skickade dit av tyska regeringen, utan var bara vanliga passagerartåg.	
Coda	“Det finns inga specialtåg.”	
Diskurs		
Värdering	Artikeln använder många begrepp och ord som är avhumaniserande och porträtterar flyktingarna som aggressiva och som något typ av hot.	
Hur historien berättas	Det skrivs i artikeln om att flyktingarna <i>stormade</i> tågen, och att det då blev en <i>akut</i> situation, att det blev <i>kaos</i> .	
Bild	Till artikeln finns en bild som visar två poliser som genomför gränskontroll på flyktingar vid gränsen mellan Ungern och Österrike. På bilden syns flertalet flyktingar varav två är en kvinna som håller upp ett naket barn, nästan som att bevisa att hon inte gömt något innanför hans kläder.	

Tabell 5.1.4 - Självmordsbombare kan ha kommit in i EU under täckmantel som flykting - Dagens Nyheter 2015-11-15

Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln beskriver en händelse som skett den senaste veckan när artikeln skrevs.	
Plats	Artikeln beskriver framförallt en händelse i Paris, Frankrike.	
Deltagare	Artikeln talar främst om terrorister, åklagare, poliser, och forskare.	
Situation	Det har under fredagen skett flera terrordåd i Paris som sammanlagt dödat 129 personer.	
Komplicerande Handling	IS tog på sig terrordåden som genomfördes och nu har processen startats i att försöka identifiera vilka personer som ligger bakom dåden. Det finns indikationer på att individerna kan ha tagit sig in via "flyktingvägen". Det går lätt att få tag på alternativa pass för att på ett enkelt sätt kunna framstå som flykting från diverse länder, såsom Syrien.	
Upplösning	Artikeln avslutas med att förklara att det inte nödvändigtvis var den vägen de kom till Europa. Enligt en terrorforskare är det inte säkert att de kom som flyktingar då det är en väldigt omständlig väg att ta sig till Europa, och att det redan finns folk bosatta i Europa som är redo att begå sådana dåd. Till sist säger terrorforskaren att de som varit i Syrien och krigat har lättare att begå terrorbrott.	
Coda	"- Det handlar mer om att hitta en individ av rätt kaliber. Våldströskeln och den moraliska tröskeln är lägre för de som varit nere i Syrien och stridit."	
Diskurs		
Värdering	Artikeln målar upp en bild av ett problem, terrorister kan ta sig in i Europa via flyktingvägen. Däremot är den här artikeln ganska anspråkslös i förhållande till lösningar på problemet.	
Hur historien berättas	Artikeln är skriven så att den berättar ett tydligt	

	händelseförlopp. Terrorister har lyckats ta sig genom Grekland och Turkiet, maskerade som flyktingar, till Paris för att begå terrordåd. Som skrivet ovan skrivs inte mycket värderingar in i texten, utan förklarar mest problemet som ett fenomen. Det görs ingen tydlig skillnad på flyktingar och terrorister i texten.	
Bild	Det finns ingen bild tillhörande artikeln.	

Tabell 5.1.5 - Inte förvånande med jihadister i flyktingvägen - Svenska Dagbladet 2015-11-16		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln beskriver en händelse som skett under förra veckan då artikeln skrevs.	
Plats	Artikeln behandlar framförallt ett terrordåd i Paris men utspelar sig även längs flyktingvägen i Grekland.	
Deltagare	De som talas om i artikeln är främst terrorister, flyktingar, och gränspolisier.	
Situation	Det har under fredagen, veckan innan artikeln släpptes, skett flera terrordåd i Paris.	
Komplicerande Handling	Texten förklarar hur en av de jihadister som begått ett av terrordåden i Paris tros ha kommit in i Europa "flyktingvägen" och att de andra skulle kunna ha gjort detsamma. Därefter problematiserar artikeln att det inte går att veta vem som är flykting och vem som är terrorist.	
Upplösning	Artikeln avslutas med att beklaga sig över hur svårt det är att se skillnad på flyktingar och terrorister.	
Coda	"Efter terrordådet i Paris är det kort sagt ingen avundsvärd uppgift att avgöra vem som har rätt att komma in i Europa, särskilt som dådet väntas användas i debatten för att slå mot asylsökande."	
Diskurs		

Värdering	Skribenten använder många flera begrepp som kan uppfattas som avhumaniserande, och även väldiga generaliseranden. Det byggs även upp ett tydligt <i>vi</i> och <i>dom</i> på flera ställen i texten.	
Hur historien berättas	Här följer några citat som visar på vilket sätt skribenten väljer att skriva som gör texten värdeladdad, som diskuterats ovan. <i>“Det är känt att jihadister försöker rida på den kaotiska flyktingvägen in i Europa – vilket skapat ett svårt dilemma för underbemannade grekiska myndigheter, hjälparbetare och Frontex.”</i> Här skapas ett <i>vi</i> och <i>dom</i> , vi Europeer som har det svåra jobbet att ta emot flyktingar, och de kaotiska flyktingvägen, fylld med jihadister. Även ordet flyktingväg används här, ett avhumaniserande ord. <i>“Det är omöjligt att avgöra exakt vad som döljer sig i huvudet på de hundratusentals flyktingar som kommer i båtar...”</i> Här skiljer inte skribenten på olika individer, utan menar att alla kan vara terrorister, lika gärna. <i>“Det uppges finnas tecken på vilka som är jihadister som försöker gömma sig i flyktingvägen över Medelhavet. Sådant som ärr och typiska tatueringar tros ge en fingervisning.”</i> Här menas det att folk som flyr från ett krig och har ärr kan vara terrorister. <i>“Men med den tsunami av flyende som nu kommer till grekiska ö-världen...”</i> Återigen att använda ett ord som tsunami för att avhumanisera flyktingarna.	
Bild	Det finns ingen bild tillhörande artikeln.	

Tabell 5.1.6 - Syriska flyktingar alltmer utsatta - Svenska Dagbladet 2015-08-18

Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln beskriver ett kort händelseförlopp som skedde nyligen innan artikeln skrevs.	
Plats	Historien i artikeln utspelar sig på en flyktingförläggning i Libanon.	
Deltagare	Flyktingar och civila libaneser som motsätter sig invandringen från Syrien.	
Situation	Det har börjat växa ett ökat motstånd mot flyktingar i Libanon som tagit emot ett stort antal flyktingar.	

Komplicerande Handling	En liten flicka ligger och sover på en flyktingförläggning och väcks till ljudet av skottlossning. Det är personer som attackerar förläggningen för att libanesiska soldater har blivit dödade av väpnade styrkor i Syrien och nu tror många i Libanon att alla från Syrien kan vara IS eller Al-Qaida-soldater.	
Upplösning	Historien slutar i att förläggningen totalförstörs av motståndarna, som förstör vattentankar och bränner ned tält.	
Coda	“– Efter det började de tro att vi alla är IS, trots att det var på grund av dem vi lämnade Syrien.”	
Diskurs		
Värdering	De libanesiska aktörerna i artikeln påvisar ett liknande ihopklumpade av flyktingar från Syrien som vi förväntat oss av Europeer. Men teorin stämmer än, de skapar en tydlig skillnad i vi och dom, där <i>vi</i> i det här fallet är libaneser och <i>dom</i> är de farliga syriska flyktingarna, som kan vara från IS.	
Hur historien berättas	Skribenten lägger inga egna värderingar på sättet denna berättar historien, utan berättar i huvudsak sakligt.	
Bild	På bilden syns en ung flickan som står i ruinerna av en flyktingförläggning som förstörts. Det är flickan från berättelsen som framgår i texten.	

Bilagor Ukraina

Tabell 5.2.1 - Det är skillnad på flyktingar och "flyktingar"- Aftonbladet 2022-03-31		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning

Orientering		
Tid	Samtida, artikeln är en debattartikel skriven i den yttersta närtiden till krigets utbrott.	
Plats	I artikeln talas det inte om en direktplats men det talas om Sverige och Ukraina vilka det dras jämförelser mellan	
Deltagare	I artikeln omnämns flyktingar, "flyktingar", ukrainska medborgare, socialdemokrater, sverigedemokrater, lågt utbildade, utbildade, proffsmigranter, kvinnor	
Situation	Debattartikeln argumenterar för hur det är skillnad på flyktingar och "flyktingar". Argumentationen innehåller framförallt geografiska och kulturella skillnader som anledningen till varför vissa flyktingar innebär en mindre belastning av det svenska samhället	
Komplicerande Handling	EU har aktiverat massflyktsdirektivet vilket innebär att Sverige inte kan stoppa ukrainska flyktingar vid gränsen	
Upplösning	Debattartikeln avslutas med hur skribenten framhäver sin övertygelse om att ukrainska flyktingar inte kommer att orsaka klanstrukturer, gängkriminalitet och hedersförtryck samt att majoriteten ukrainare kommer vilja återvända hem till skillnad från "andra" flyktingar.	
Coda	"Det är skillnad på flyktingar" och "flyktingar". "Punkt."	
Diskurs		
Värdering	När man läser artikeln så är det tydligt hur vissa flyktingar värderas högre än andra. Europeiska flyktingar tillskrivs en väldigt positiv bild samtidigt som icke-europeiska beskrivs med ytterst negativa termer. Exempelvis nämns begreppet "proffsmigranter" för muslimska män i stridsför ålder.	
Hur historien berättas	Historien berättas på ett ytterst irriterat, självsäkert och antagonistiskt sätt. Skribenten i stort sett idiotförklarar dem som står på andra sidan debatten samt att vissa typer av flyktingar nedvärderas och svartmålas på ett nästintill extremt sätt där väldigt många dras över en kam.	
Bild	Två bilder; en på Jimmie Åkesson och en bild på en kö av människor	

Tabell 5.2.2 - Jag hittar faktiskt inget bättre ord än rasism - Aftonbladet 2022-03-20

Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Det är en samtida artikeln som skrivits i närheten till krigets utbrott	
Plats	Artikeln utspelar sig inte på en direkt plats men flera europeiska länder omnämns, däribland Sverige, Polen, Ungern och Ukraina samt Syrien.	
Deltagare	Deltagare som omnämns är: ukrainska flyktingar, engagerade svenskar och kvinnor.	
Situation	Situationen som utspelar sig i artikeln är hur ukrainska flyktingar välkomnas i europa med öppna armar och varma filtar medans flyktingar från Irak och Syrien snarare har bemötts med hårda och knutna nävar och en påtaglig främlingsfientlighet genom hela samhället.	
Komplicerande Handling	Att det är en glädje med dålig eftersmak till skribentens insikt om att flyktingar nu varmt välkomnas av det svenska samhället samt i andra länder.	
Upplösning	Där finns en tydlig rasism när det kommer till samhällets inställning gentemot flyktingar. Flyktingarna från Iran och Syrien var likt de från Ukraina också vuxna och barn, syskon och föräldrar som inte vill dö och därav flydde.	
Coda	“Det är nästan som om flyktingar plötsligt spelar roll, som om de nu har ett människovärde. Ett skyddsbehov som räknas.”	
Diskurs		
Värdering	Skribenten lägger stor nedvärdering i särbehandlingen som görs av samhället beroende på vart en flykting kommer ifrån. Enbart titeln, “ Jag hittar faktiskt inget bättre ord än rasism”, symboliserar hur artikeln värderar de som gör skillnad på flyktingar och flyktingar.	

Hur historien berättas	Historien berättas genom att skribenten drar jämförelser mellan bemötandet gentemot flyktingar från Ukraina och flyktingar från Syrien och Irak. Flertalet exempel på hur både sexism och rasism som framkommit gentemot flyktingar lyfts fram i artikeln. Artikeln börjar med en ytterst positiv bild av det varma välkomnande som ukrainska flyktingar mottagit av länder för att sedan helt svänga över till en negativ och mörk bild av hur det görs skillnad på flyktingar och flyktingar.	
Bild	Artikeln har två tillhörande bilder; den ena är på flyktingar (kvinnor, barn & män) som flyr i en gummibåt och den andra bilden på flyktingar iklädda vinterkläder som precis verkar ha anlänt någonstans med buss.	

Tabell 5.2.3 - Vi får inte vara naiva. Blir det lättare att öppna våra hjärtan för ljusa ukrainare? undrar Vesna Prekopac - Dagens Nyheter 2022-02-24		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Det är en samtida artikel skriven i dagarna kring invasionen	
Plats	Ingen direkt plats där artikeln utspelas	
Deltagare	Artikeln nämner; ukrainska medborgare, Volodymyr Zelenskyj, syrier, afghaner, asylsökande, uzbekier, iranier, irakier, ukrainare, Agnès Callamard, Magdalena Andersson, Morgan Johansson	
Situation	Artikeln behandlar en oro för en potentiell flyktingkris som konsekvens av Rysslands invasion av Ukraina. Eftersom artikeln är skriven direkt efter invasionen så är det ett spekulerande om vad som komma skall.	
Komplicerande Handling	Den komplicerade handlingen är att Sverige inte ensamt kunde lösa världens flyktingkris 2015 och kommer inte kunna göra det nu heller.	
Upplösning	Skribenten menar att en av människans största självbedrägerier är övertygelsen om att just hon just nu lever i en ny tid, unik. Men det vi kallar 'samtid' och det vi tror	

	oss ha 'lärt av historien' är bara tunn fernissa.	
Coda	“Vi får inte vara så naiva att vi inte förbereder oss.”	
Diskurs		
Värdering	Skribenten lägger mycket värderingar där hon bland annat framställer människan som självgod och naiv.	
Hur historien berättas	Historien berättas på ett spekulativt, ifrågasättande med en stor tveksamhet/oro till framtiden. Skribenten lyfter även in flera sidor och perspektiv med exempelvis svenska regeringen och Volodomir Zelenskyj.	
Bild	En bild på ukrainska flyktingar som lämnar utbrytarrepubliken Donetsk i tjocka jackor.	

Tabell 5.2.4 - Skolchefen om mottagandet - Dagens Nyheter 2022-07-02		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln är ett samtida skrivet reportage	
Plats	Platsen som artikeln utspelar sig är i Sverige, närmare sagt Essunga kommun, Sigtuna kommun samt Borgholms kommun	
Deltagare	Deltagarna i reportaget är ukrainska flyktingbarn, svenska kommuner, utbildningschef Roland Hybelius, skolverket, resurspersonen Carina Farstad, Albina Mitrakova, utbildningschef Tina Hededal	
Situation	Elever från Ukraina blev till en början satta i förberedelse men redan efter några veckor kunde de äldre eleverna börja i riktiga klasser med hjälp av språkstöd. Där har det varit flertalet utmaningar med att ta emot ukrainska elever i form av brist på utrymme samt att hitta lärare med kompetens.	
Komplicerande Handling	Enligt massflyktingsdirektivet så har alla de barn som flytt kriget i Ukraina rätt till en svensk skolgång. Dock så visar	

	statistik från Skolverket att majoriteten inte börjat i svensk skola än.	
Upplösning	Eftersom att många av skolorna i olika kommuner är vana vid att ta emot ett stort antal flyktingelever, vilket gjort att utmaningarna inte varit så påtagliga och påfrestande.	
Coda	“grupp, men eleverna från Ukraina har en gedigen skolbakgrund och särskilt de äldre har ganska goda kunskaper i engelska vilket gör det enklare att slussa ut dem till vanliga klasser.”	
Diskurs		
Värdering	Många av de beskrivningar som tillskrivs de ukrainska eleverna är att de är väl anpassade och förberedda för en svensk skolgång vilket gör omställningen mindre problematisk.	
Hur historien berättas	Hur ukrainska skolbarn blivit mottagna och integrerade i skolorna i de kommuner som behandlas i artikeln. Olika skolchefer intervjuas om hur mottagandet av flyktingar från Ukraina har	
Bild	Flera bilder från en vanlig skoldag där ukrainska elever deltar.	

Tabell 5.2.5 - Alla vill hjälpa Ukraina - men hur länge? - Svenska Dagbladet 2022-07-23		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Artikeln är ett samtida reportage	
Plats	Platsen som reportaget utspelar sig på är Tjeckien, däribland Prag	
Deltagare	Kveta Vostrá, TV-journalisten Nora Fridrichová, ukrainska flyktingar, försvarsministern Jana Cernochová, David Sobotka, Tjeckien, EU, region- och digitaliseringsminister	

	Ivan Bartos, Justitieminister Pavel Blazek	
Situation	Hjälpviljan gentemot ukrainska flyktingar är hög i Tjeckien samt i flertalet länder. I artikeln återges flertalet olika hjälpinsatser som underlättar för ukrainska flyktingar samt den tjeckiska ledningens tankar om situationen	
Komplicerande Handling	Det är svårdefinierat vad det innebär för Ukraina att vinna kriget? Det är något som exempelvis Tjeckiens försvarsminister inte vill gå in på och definiera	
Upplösning	Tills vidare kan de ändå förlita sig på att Tjeckien kommer att fortsätta att hjälpa.	
Coda	“Samtidigt finns även här en oro över vad som händer om kriget drar ut på tiden”	
Diskurs		
Värdering	Det läggs väldigt mycket solidariskt värde i många aspekter blandat med en ytterst påtaglig realism och nästintill pessimism inför vad som komma skall om situationen förvärras. Det läggs även en väldigt sorgsen värdering över hela situationen genomgående i artikeln.	
Hur historien berättas	Historien berättas på ett väldigt intervjumässigt sätt där tjeckiska topppersoner främst kommer till tals. De ukrainska flyktingarna får nästintill ingen talan utan omnämns bara vilket gör artikeln väldigt vinklad åt ett håll.	
Bild	Artikeln innehåller fem olika bilder från bland annat olika hjälporganisationer i Tjeckien. Glasblåsning, utdelning av kläder samt gratis klippning	

Tabell 5.2.6 - Ukrainare får förtur - politik eller rasism - Svenska Dagbladet 2022-04-24		
Historia		
Fokus	Text	Tolkning
Orientering		
Tid	Händelserna i artikeln sker löpande, men kan anses som	

	samtida.	
Plats	Händelsen utspelar sig framförallt i USA.	
Deltagare	Artikeln behandlar flyktingar från både Ukraina och Mexiko, politiker, civila medborgare,	
Situation	Flyktingar från Ukraina kommer till USA och prioriteras över Mexikanska migranter.	
Komplicerande Handling	I nuläget väntar massvis av mexikaner vid gränsen för att komma in i USA, men får vänta på att de ukrainska flyktingarna som får förtur.	
Upplösning	Artikeln avslutar med att berätta att flera länder funderar på att efterlikna den typen av flyktingpolitik, av att prioritera ukrainska över andra.	
Coda	“De som kom till Europa från Syrien och Mellanöstern runt 2015 finns kvar, och kommer säkerligen att notera skillnader både i mottagande och behandling”	
Diskurs		
Värdering	Skribenten verkar tycka väldigt mycket, med många olika värdeord och liknande för att förklara varför det systemet inte är, enligt skribenten själv, önskvärt.	
Hur historien berättas	Skribenten använder många värdeord, som att kalla systemet för <i>rasistiskt</i> , och att poängtera den amerikanska befolkningens dubbelmoral, i att vilja hjälpa vissa människor från andra sidan Atlanten, men inte dem på andra sidan öknen.	
Bild	I artikeln finns en bild på en ukrainsk kvinna som står vid den mexikanska gränsen och blir tröstad av en man.	